

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **R.**, so sídlom v K., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. D. B., so sídlom v K., proti povinnej **J. S.**, bývajúcej v L., **pre vymoženie 33,99 € s príslušenstvom a trov exekúcie**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp.zn. 17 Er 1074/2010, Ex X., o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. júla 2011, sp.zn. 15 CoE 139/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a .**

Povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Lučenec uznesením z 20. januára 2011 č.k. 17 Er 1074/2010-29 zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. M. J. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp.zn. Ex X.. Rozhodnutie odôvodnil tým, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok sp.zn. 2 C 488/2009 z 8.3.2010, ktorý vydal rozhodca Arbitrážneho súdu Košice podľa zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej iba ZoRK). Tento rozsudok uložil povinnej zaplatiť priznané nároky oprávneného z titulu dlžného poistného z poistenia na základe poistnej zmluvy č. X. z 27.2.2007 uzavretej medzi oprávneným a povinnou. Prvostupňový súd vyvodil, že v predmetnej exekučnej veci sa vymáhalo plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy a že na zmluvný vzťah medzi poistníkom a poistencom je potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. Predmetná zmluva obsahuje také podmienky, ktoré treba v zmysle platnej legislatívy posudzovať ako neprijateľné a v konečnom dôsledku za neplatné. Neprijateľné a neplatné je zmluvné dojednanie účastníkov o rozhodcovskej doložke v časti XV bod 2. Všeobecných poistných podmienok. Rozhodcovská doložka bola v čase uzatvárania neprijateľnou podmienkou a od počiatku neplatnou v zmysle § 53 ods. 4

Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvárania zmluvy, ako aj smernice Rady č. 93/13/EHS. Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná, nespĺňa podmienku uvedenú v písm.q/ bod 1. Prílohy citovanej smernice v tom smere, že rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy, čo je neprijateľné. Rozhodcovský rozsudok vydaný v takomto konaní nemôže byť riadnym exekučným titulom na vykonanie exekúcie, keďže nie je materiálne vykonateľný.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie oprávneného uznesením z 13. júla 2011 sp.zn. 15 CoE 139/2011 uznesenie okresného súdu potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne rozhodol. Prednostne sa zaoberal otázkou právomoci orgánu (rozhodcovského súdu), ktorý vydal exekučný titul. Zistenie o neplatnosti rozhodcovskej doložky je samo osebe postačujúcim dôvodom pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd správne konštatoval, že napriek formálnemu zneniu rozhodcovskej doložky reálne dochádza k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami a to v neprospech spotrebiteľa (dlžníka). Spotrebiteľ nemal možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah všeobecných poistných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy o poistení, nemohol vyjednávať, jedinou alternatívou bolo prijatie alebo odmietnutie nároku oprávneného ako celku. Uviedol, že nie je dôvodná ani odvolacia námietka oprávneného, že okresný súd vo svojom procesnom postupe prekročil rámec preskúmvacej činnosti, ktorý mu zveril zákon č. 233/1995 Z.z. V zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 prvá veta Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, tak súlad rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu s § 45 ods. 1 ZoRK je hmotnoprávnym predpokladom na vykonanie exekúcie. Povinnosťou exekučného súdu je preskúmať aj exekučný titul a môže ho preskúmať z hľadísk vyjadrených v ustanovení § 45 ZoRK aj pokiaľ ide o materiálnu správnosť. Predmetný exekučný titul teda nie je vykonateľný. Nesúhlasil s námietkou oprávneného, že ak okresný súd v danej veci nenariadil pojednávanie, odňal mu možnosť konať pred súdom. Uviedol, že exekučné konanie je konaním vykonávacím a nie konaním sporovým. Napokon aj sám oprávnený uviedol, že v exekučných konaniach sa spravidla pojednávania nenariaďujú, pretože vec sama už bola prejednaná v základnom konaní a dokazovanie nie je potrebné. Predmetný rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach nie je riadnym exekučným titulom na vykonanie exekúcie v zmysle § 41 ods. 2

písm.d/ Exekučného poriadku. Pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie neprebehlo riadne rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom bol rozhodcovský rozsudok, na základe ktorého by mala byť vykonaná exekúcia.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie oprávnený. Navrhol uznesenia oboch súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie okresnému súdu. Namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.) a súdy rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do právomoci okresného i krajského súdu (§ 237 písm.a/ O.s.p.). Navyše rozhodnutie prvostupňového aj odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Oba exekučné súdy považovali predložené Všeobecné poistné podmienky a rozhodcovskú doložku za zásadné. Nenariadením pojednávania mu súdy odňali možnosť konať pred súdom, vyvrátiť alebo oslabiť právny názor, ktorý je základom pre rozhodnutie oboch stupňov súdov. Ďalej uviedol, že Exekučný poriadok ani iný právny predpis vnútroštátneho práva či práva EÚ neumožňuje exekučnému súdu skúmať prijateľnosť či neprijateľnosť rozhodcovskej doložky. Takáto právomoc exekučných súdov nevyplýva ani z judikatúry Európskeho súdneho dvora. Podľa názoru oprávneného súdy nižších stupňov sa dopustili nesprávneho právneho posúdenia dvoch základných otázok a to, že dospeli k nesprávne záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky a nesprávne právne posúdili ustanovenia Exekučného poriadku a dospeli k nesprávne právne záveru, podľa ktorého sú oprávnené zamietnuť žiadosť na vydanie poverenia, resp. zastaviť exekúciu z dôvodu neprijateľnosti rozhodcovskej doložky.

Povinná sa k dovolaniu oprávneného nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je podľa § 239 ods. 1 O.s.p. prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie

súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm.c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm.c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním je v danom prípade napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky niektorého z uvedených uznesení, preto je dovolanie proti nemu podľa § 239 ods. 1, 2 O.s.p. neprípustné.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Oprávnený vady konania podľa § 237 písm.b/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a ich existenciu nezistil ani odvolací súd.

Vzhľadom na oprávneným tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerlal na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu právna úprava priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm.f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípade v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a oprávnenému neznemožnili uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Oprávnený v súvislosti s tvrdením vady konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. namietal, že okresný súd v danej exekučnej veci nenariadil pojednávanie.

Podľa § 115 ods. 1 O.s.p. ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Z citovaného ustanovenia, v ktorom je vyjadrená zásada civilného procesu – zásada ústnosti konania – vyplýva, že súd je povinný nariadiť pojednávanie vo veci samej, okrem prípadov výslovne uvedených v § 115a O.s.p.

Pokiaľ ide o námietku oprávneného (§ 237 písm.a/ O.s.p.), že Exekučný poriadok ani iný právny predpis vnútroštátneho práva či práva EÚ neumožňuje exekučnému súdu skúmať prijateľnosť či neprijateľnosť rozhodcovskej doložky a exekučného titulu je treba uviesť, že je povinnosťou exekučného súdu pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie skúmať, či návrh na vydanie exekúcie a exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom a či rozhodcovský súd mal právomoc vo veci konať (§ 45 ods. 1 písm.b/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní). Právomoc súdu skúmať samotné rozhodcovské konanie vyplýva z ustanovenia § 45 ods. 1, 2 citovaného zákona. Vzhľadom na to nie je opodstatnená námietka dovolateľa o existencii vady konania v zmysle § 237 písm.a/ O.s.p. Súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci. Napokon v tomto smere dovolací súd pokiaľ ide o námietky

dovolateľa týkajúce sa ustanovení § 237 písm.a/ a f/ poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 3 Cdo 146/2011.

Z obsahu dovolania vyplýva, že oprávnený namietal nesprávne právne posúdenie veci, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvyš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného v súlade s § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože nepodala návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. januára 2012

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová